

TC.
ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ASKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ İÇ YÖNETMELİĞİ

Kasım-2016

ADANA SU VE KANALİZASYON İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar 1

İKİNCİ BÖLÜM

Hak ve Yükümlülükler 2
İşverenin Yükümlülükleri
İşçilerin Hak ve Yükümlülükleri
İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yükümlülükleri 3

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sağlık Gözetimi 3
Çalışanların İSG Eğitimi 4
Çalışanların Bilgilendirilmesi 5
Mesleki Eğitim
Çalışan Temsilcisi
İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu 6
Risklerden Korunma İlkeleri
Risk Değerlendirmesi Kontrol Ölçüm ve Araştırma
Acil Durumlar
Hayati ve Özel Tehlikeler için Gerekli Tedbirler Alma
Saha Denetlemesi, tehlikeli çalışmaları izleme-gözetleme 7
Görev Tanımları
Makine Kullanım Talimatları
Uyarı levhaları, trafik önlemleri
İSG Talimatları
İş Kazası ve Meslek Hastalılarının Kayıt ve Bildirimi 8
Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD)
Testler Kontroller Ölçümler 9
Belgeler ve Dokümantasyon
Atık ve Deşarj

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluklar 10
Denetleme
Cezai Hükümler
Yürürlük
Yürütme
Diğer Hükümler
Ek-İş Sağlığı ve Güvenliği Şartnamesi 11-17

T.C.
ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ASKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ASKİ Genel Kurulu
Kabul Tarihi: 24/11/2016
Karar Sayısı:21

İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde-1 Bu yönetmeliğin amacı; ASKİ Genel Müdürlüğünde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için idare, birim amirleri ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

Kapsam

Madde-2 Bu Yönetmelik, ASKİ Genel Müdürlüğü birimlerinde görevli 4857 sayılı İş Kanununa tabi çalışanlara, 657 sayılı Yasaya tabi memurlara, 5393 sayılı Yasaya tabi sözleşmeli personele, alt işveren ve yüklenici firmalara uygulanacaktır.

Dayanak

Madde -3 Bu Yönetmelik, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 4, 5, 6, 8, 10, 11, 15, 16, 17, 19, 20, 22 ve 25.maddeleri, İş Sağlığı ve Güvenliği kurulları hakkında yönetmeliğin 8. Maddesi, İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği 5. maddesi iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirmesi yönetmeliği 5. maddesi Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin 6. Maddesi İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmeliğin 9.maddesi, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği 6 ve 8. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde -4 Bu yönetmeliğin uygulanmasında;

a) İdare: ASKİ Genel Müdürlüğünü,

b) Birim: Genel Müdürlük, Genel Müdür Yardımcılığı, Daire Başkanlığı, Şube Müdürlüğü ve müstakil şefliği,

c) Birim amirleri: Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcısı, Daire Başkanı, Şube Müdürü, Müstakil Şefleri, Yapı Denetim Mühendisi, Kontrol, Sürveyan ve çalışmaların yönetiminde görevlendirilmiş personeli ifade eder.

ç) İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

d) İSGB(İşyeri sağlık ve güvenlik birimi) : İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini yürütmek üzere işyerinde kurulan, gerekli donanım ve personele sahip olan birimini,

e)İSG Kurulu: İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunu

f) İş güvenliği uzmanı: Usul ve esasları yönetmelikle belirlenen, iş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, iş güvenliği uzmanlığı belgesine sahip, Bakanlık ve ilgili kuruluşlarında çalışma hayatını denetleyen müfettişler ile mühendislik veya mimarlık eğitimi veren fakültelerin mezunları ile teknik elemanı,

g) İş kazası: İşyerinde veya işin yürütümü nedeniyle meydana gelen, ölüme sebebiyet veren veya vücut bütünlüğünü ruhen ya da bedenen özre uğratan olayı,

ğ) İşyeri hekimi: İş sağlığı ve güvenliği alanında görev yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş, isveri hekimliği belgesine sahip hekim.

h) Kişisel Koruyucu Donanımlar: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları, ifade eder.

I) Risk: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

i) Risk değerlendirmesi: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

j) Tehlike sınıfı: İş sağlığı ve güvenliği açısından, yapılan işin özelliği, işin her safhasında kullanılan veya ortaya çıkan maddeler, iş ekipmanı, üretim yöntem ve şekilleri, çalışma ortam ve şartları ile ilgili diğer hususlar dikkate alınarak işyeri için belirlenen tehlike grubunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

İdare ile Çalışanların Görev, Yetki ve Yükümlülükleri

İdarenin yükümlülükleri

Madde -5 (1) İdare, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

a) Mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, organizasyonun yapılması, gerekli araç ve gereçlerin sağlanması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yapar.

b) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.

c) Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır.

ç) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.

d) Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayatı ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.

(2) İşyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması, birim amirlerinin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(3) Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, birim amirlerinin sorumluluklarını etkilemez.

(4) İdare, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamaz.

Çalışanların hak ve yükümlülükleri

Madde-6 (1) Çalışanlar, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili aldıkları eğitim ve işverenin bu konudaki talimatları doğrultusunda, kendilerinin ve hareketlerinden veya yaptıkları işten etkilenen diğer çalışanların sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmemekle yükümlüdür.

(2) Çalışanların, işveren tarafından verilen eğitim ve talimatlar doğrultusunda yükümlülükleri şunlardır:

a) İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tehlikeli madde, taşıma ekipmanı ve diğer üretim araçlarını kurallara uygun şekilde kullanmak, bunların güvenlik donanımlarını doğru olarak kullanmak, keyfi olarak çıkarmamak ve değiştirmemek.

b) Kendilerine sağlanan kişisel koruyucu donanımı doğru kullanmak ve korumak.

c) Çalışma alanlarında gördükleri tehlikeli durumları, İşyerindeki makine, cihaz, araç, gereç, tesis ve binalarda sağlık ve güvenlik yönünden ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında ve koruma tedbirlerinde bir eksiklik gördüklerinde, birim amirlerine derhal haber vermek.

ç) Teftişe yetkili makam tarafından işyerinde tespit edilen noksanlık ve mevzuata aykırılıkların giderilmesi konusunda, işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak.

- d) Kendi görev alanında, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması için işveren ve çalışan temsilcisi ile iş birliği yapmak, İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimlerine katılmak,
- e) Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde amirlerinin imzalı iş izni olmadan, çalışılacak ortam veya yapılacak iş güvenli hale getirilmeden çalışmaya başlamamak.
- (3) Çalışanlar kendilerine yazılı bildirilen görev tanımları çerçevesinde çalışmalarını gerçekleştireceklerdir. Sorumlu olmadıkları ve görev tanımına girmeyen hiçbir iş ve ekipmana müdahale etmemek,
- (4) Çalışanlar idarenin vermiş olduğu İş Sağlığı ve Güvenliği talimatlarındaki kurallara uymakla,
- (5) Çalışanlar yaşadıkları iş kazalarını İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı ve birim amirlerine bildirmekle yükümlüdürler.

İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yükümlülükleri

MADDE-7 (1) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamaz. Bu kişiler, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür.

(2) İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının görev, yetki ve sorumlulukları, Çalışma Bakanlığının yayınlamış olduğu İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının görev, yetki ve sorumlulukları hakkındaki yönetmeliklerde tarif edildiği gibidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sağlık gözetimi

MADDE-8 (1) İdare;

- a) Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.
- b) Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:
- 1) İşe girişlerinde.
 - 2) İş değişikliğinde.
 - 3) İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.
 - 4) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla
- (2) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta iş yapan çalışanlar, yapacakları işe (yapacakları iş açıkça belirtilecek) uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.
- (3) Sağlık raporları işyeri hekiminden alınır. 10'dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli işyerleri için ise kamu hizmet sunucuları veya aile hekimlerinden de alınabilir.”
- (4) Sağlık raporunda bulunması gereken asgari tetkikler;
- a) 35X35 Akciğer Filmi
 - b) Solunum Fonksiyon Testi
 - c) Odyogram
 - d) Kan sayımı
 - e) İş yeri hekiminin ön gördüğü diğer tetkikler
- (5) Sağlık dosyası: İdare her çalışan için bir sağlık dosyası oluşturur. Sağlık dosyasında asgari olarak;
- a) Sağlık raporları
 - b) Çalışanların almış olduğu Hekim raporları ve heyet raporları,
 - c) İşe giriş/periodyk muayene raporları ilgili yönetmelik EK- 2 ye uygun olacaktır.
 - d) Sağlık muayene kayıtları
 - e) Meslek hastalığı ön tanısı ve meslek hastalığı kayıtları bulunacaktır.

Çalışanların İSG Eğitimleri

MADDE-9 (1) İdare, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir.

Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

(2) Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlar ve başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar; işe başlamadan önce yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren İSG eğitimi alındığına dair belge olmaksızın işe başlatılamaz.

(3) İSG eğitimi belgesinde eğitimin konusu, amacı hedefleri, eğitim süresi, yeri, eğitim verenin unvan ve imzası bulunacaktır.

(4) Yapılacak İSG eğitimlerinde çalışanların yapmış olduğu işin tehlikeleri ve alınması gereken önlemler öncelikli olacaktır.

(5) Eğiticilerin uzmanlık alanları, eğitim programında yer alan konuları dikkate alarak belirlenecektir. Örneğin Ergonomi, Hijyen eğitimi, meslek hastalıkları eğitimleri İşyeri Hekimleri tarafından verilecektir.

(6) - İlk eğitimde öncelikli anlatılacak konular

a) Tüm birimlerde ortak konular,

- 1) Çalışanların Yasal Hak ve Sorumlulukları,
- 2) İş sağlığı ve güvenliğinde temel kavramlar,
- 3) İş Kazaları ve meslek hastalıkları hakkında İSG eğitimi.

b) Yatırım İnşaat Dairesi Bşk. ve Kanalizasyon Bakım onarım işlerinde anlatılacak konular

- 1) Kanalizasyon Bakım onarım işlerinde İSG,
- 2) Parlayıcı patlayıcı Ortamlarda çalışanlarda İSG önlemleri,
- 3) Kapalı ortamda çalışmada İSG,
- 4) Uygulamalı KKD eğitimi,
- 5) İş ekipmanlarının güvenli kullanımı,
- 6) Kazılı çalışmalarda İSG eğitimi.

c) Atık su Arıtma Tesislerinde;

- 1) Parlayıcı patlayıcı Ortamlarda çalışanlarda İSG önlemleri,
- 2) Kapalı ortamda çalışmada İSG,
- 3) Uygulamalı KKD eğitimi,
- 4) İş ekipmanlarının güvenli kullanımı,
- 5) Hijyen

d) İçme su Arıtma tesislerinde;

- 1) Hijyen,
- 2) İş ekipmanlarının güvenli kullanımı,
- 3) Kimyasal risk etmenleri ve güvenli klor silindiri kullanımında İSG eğitimi.

e) Su Yapı Dai Bşk. ve İçme suyu Bakım onarım işlerinde;

- 1) İçme suyu Bakım onarım işlerinde İSG,
- 2) Kazılı çalışmalarda İSG,
- 3) Asbestli borularda çalışmada İSG,
- 4) Uygulamalı KKD eğitimi.

f) Elektrik ile çalışmada;

- 1) Elektrik ile çalışmada İSG eğitimi.

g) Kaynak işlerinde;

- 1) Kaynak ile çalışmada İSG eğitimi.

h) Marangoz işlerinde;

- 1) Sabit makinelerin ve ekipmanlarının güvenli kullanımı
- 2) El aletleri ve seyyar makinelerin güvenli kullanımı

ı) Makine işletmede;

- 1) Güvenli Araç kullanımı
- 2) İş makinelerinin güvenli kullanımı
- 3) Makine Bakım onarımında İSG

i) Büro çalışanlarına;

- 1) Ekranlı araçların kullanımıyla ilgili İSG eğitimi.
- 2) Ergonomi
- 3) Psikososyal risk etmenleri

j) Sivil savunma uzmanlığı

- 1) Yangın
- 2) Acil durum müdahale eğitimi

k) Tüm birimlerde ve Diğer birimlerde;

İş Sağlığı ve Güvenliği Sağlık İşleri Şube Müdürlüğü'nden onay alınarak çalışanın yapmış olduğu işin tehlikelerine uygun eğitim konuları seçilir.

Çalışanların Bilgilendirilmesi

MADDE -10 Birim amirleri; (1) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla çalışanlar ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak aşağıdaki konularda bilgilendirilmesini sağlar:

- a) İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.
- b) Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar.
- c) İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri

(2) Ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan bütün çalışanları, tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgi almalarını sağlar;

(3) Bilgilendirme yapılmadan hiçbir çalışan iş başı yaptırmaz.

(4) Bilgilendirilecek hususlar çalışanların kolaylıkla anlayacağı üslupta, sade ve öz bir şekilde yazılı form hale getirilir

(5) Bilgilendirme çalışanlara okunarak, anlatılarak tebliğ-tebellüğ edilmesini sağlar.

Mesleki Eğitim

MADDE-11 (1) Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığını belgeleyemeyenler, Mesleki Yeterlilik Belgesi olmayan kişiler çalıştırılmaz.

(2) Çalışan işçilerin görev tanımları yapılmalı ve görev tanımlarına uygun işlerde çalıştırılmalıdır.

Çalışan Temsilcisi

MADDE-12 (1) İdare; Daire Başkanlıkları veya Daire Başkanlıklarına bağlı olmayan müdürlükler ve birimlerde riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda çalışan temsilcisini görevlendirir:

- a) İki ile elli arasında çalışanı bulunan işyerlerinde bir.
- b) Elli bir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde iki.
- c) Yüzbir ile beşyüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç.
- ç) Beşyüzbir ile bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde dört.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

Madde-13 (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır;

- a) İşyerinin niteliğine uygun bir iş sağlığı ve güvenliği iç yönerge taslağı hazırlamak, makamın onayına sunmak ve yönergenin uygulanmasını izlemek, izleme sonuçlarını rapor haline getirip alınması gereken tedbirleri belirlemek ve kurul gündemine almak,
- b) İş sağlığı ve güvenliği konularında o işyerinde çalışanlara yol göstermek,
- c) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tehlikeleri ve önlemleri değerlendirmek, tedbirleri belirlemek, makama veya ilgili birim amirlerine bildirimde bulunmak,
- ç) İşyerinde meydana gelen her iş kazası ve işyerinde meydana gelen ancak iş kazası olarak değerlendirilmeyen işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğratma potansiyeli olan olayları veya meslek hastalığında yahut iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bir tehlike halinde gerekli araştırma ve incelemeyi yapmak, alınması gereken tedbirleri bir raporla tespit ederek, makama veya ilgili birim amirlerine vermek,
- d) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği eğitim ve öğretimini planlamak, bu konu ve kurullarla ilgili programları hazırlamak, makamın onayına sunmak ve bu programların uygulanmasını izlemek ve eksiklik görülmesi halinde geri bildirimde bulunmak,
- e) İşyerinde yapılacak bakım ve onarım çalışmalarında gerekli güvenlik tedbirlerini planlamak ve bu tedbirlerin uygulamalarını kontrol etmek,
- f) İşyerinde yangın, doğal afet, sabotaj ve benzeri tehlikeler için alınan tedbirlerin yeterliliğini ve ekiplerin çalışmalarını izlemek,
- g) İşyerinin iş sağlığı ve güvenliği durumuyla ilgili yıllık bir rapor hazırlamak, o yılki çalışmaları değerlendirmek, elde edilen tecrübeye göre ertesi yılın çalışma programında yer alacak hususları değerlendirerek belirlemek ve makama teklifte bulunmak,
- ğ) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 13 üncü maddesinde belirtilen çalışmaktan kaçınma hakkı talepleri ile ilgili acilen toplanarak karar vermek,
- h) İşyerinde teknoloji, iş organizasyonu, çalışma şartları, sosyal ilişkiler ve çalışma ortamı ile ilgili faktörlerin etkilerini kapsayan tutarlı ve genel bir önleme politikası geliştirmeye yönelik çalışmalar yapmak.

Risk Değerlendirmesi, kontrol, ölçüm ve araştırma

MADDE-14 Birim amirleri; (1) Risk değerlendirmesini İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme Yönetmeliğine uygun olarak, oluşturacağı bir ekiple yapacak veya yaptıracaktır.

(2) Risk değerlendirmesi sonucunda tehlikeli ve mesleki risklerin önlenmesi için,

a) Düzeltici önleyici faaliyetleri belirleyecek,

b) Gerekli araçlar, gereçler ve koruyucu donanımların temin edilmesini sağlayacaktır.

(3) Düzeltici önleyici faaliyetlerin gerçekleşmesini sağlayacak,

(4) İş Sağlığı ve Güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların yapılmasını sağlar

Acil Durumlar

Madde-15 İdare, Sivil Savunma Uzmanlığı; Yangın, deprem, sel baskınları, genel susuzluk, içme suyu temin sistemine sabotaj, doğal gaz patlaması, iş kazaları, göçük altında kalma, endüstriyel kazalar ve kimyasallar ile çalışmalarda olabilecek acil durumlar için Acil Durum Eylem Planı hazırlayacaktır.

Planın amacı acil durumlarda yönetimin ve personelin süratli ve doğru karar almasını sağlamak, can ve malı korumak, acil müdahale ekiplerinin faaliyetlerinin organize edilmesini sağlamaktır. Her yıl, acil durumlara hazırlık amaçlı tatbikatlar yapılarak Tatbikat Tutanağı ile kayıt altına alınacaktır.

Hayati ve Özel Tehlikeler için Gerekli Tedbirler Alma

MADDE-16 Birim amirleri ; (1) Yeterli bilgi, eğitim ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alacak,
(2) Tehlikeli ve çok tehlikeli işler yapan tüm birimlerde, ölümlü veya malul olmaya neden olabilecek çok tehlikeli çalışma ve ortamları belirleyecek,
(3) Hayati ve özel tehlike bulunan çalışma ortamları ile ilgili çalışma izin formu ve güvenli çalışma yönergeleri oluşturacak ve uygulamaya koyacak,
(4) Fenni yeterliliğe sahip ön bir ekip tarafından Hayati ve özel tehlike bulunan çalışma ortamı güvenli hale getirilmeden veya tehlike kontrol altına alınmadan, çalışmayı yapacak ekip ve personel Hayati ve özel tehlike bulunan çalışma ortamına girdirmeyecektir.

Saha Denetlemesi, tehlikeli çalışmaları izleme-gözetleme

MADDE-17 Birim amirleri; (1) çalışma ortamlarında alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izleyecek, izletecek, denetleyecek ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlayacaktır.
(2) Denetleme en az 1 çalışan temsilcisi, 1 mühendis veya teknik eleman, 1 İş güvenliği uzmanından oluşan komite tarafından gerçekleştirilecek
(3) İş Güvenliği uzmanlarının ve İş yeri Hekiminin yapmış olduğu saha denetimlerinde belirlenen aksaklıklar giderilecek ve önerilen İSG önlemlerini yerine getirecek
(4) Tehlikeli her çalışma, fenni yeterliliğe sahip görevlendirilmiş kontrol gözetiminde gerçekleştirilecektir.

Görev Tanımları

Madde-18 İdare; (1) Tüm tehlike ortamlarında çalışan personelin görev tanımlarını yapacak ve çalışanlara tebliğ-tebellüğ edecektir.
(2) Birim amirleri çalışanları görev tanımlarına uygun alanlarda çalıştıracaktır.
(3) Alt işveren ve Yüklenici firma çalışan ve yöneticilerinin görev tanımlarını yapacaktır

Makine Kullanım Talimatları

Madde-19 Çalışma ortamlarında bulunan tüm sabit ve hareketli makine ve ekipmanların güvenli kullanım talimatı, yetkili birim amirleri tarafından hazırlanacak ve makineye yakın asılacaktır.

Uyarı levhaları, trafik önlemleri

MADDE-20 Birim amirleri; (1) Çalışanlar için gereken uyarı levhalarını çalışma ortamlarında ve araçlarda asılı bulunmasını sağlayacak.
(2) Aşağıda sıralanan Trafik uyarı önlem levhaları
a) Trafik önlem panoları (reflektörlü)
b) Trafik yönlendirici dubalı levhalar
c) Portatif bataryalı trafik ışılardağı
d) Çalışanlara güvenlik yelegeği (reflektörlü)
e) Güvenlik panoları, şeritler ve dubalar, çalışma ortamlarını güvenli hale getirecek sayı ve miktarda kullandıracak,
(3) Çalışmalarından etkilenebilecek halkımızın korunması için gerekli her türlü tedbiri alacaktır.
a) Bu kapsamda kazı alanı gibi tehlikeli çalışma ortamı, halkın giremeyeceği şekilde perde panolarla kapatılacaktır.
b) Panolarda girmek, yaklaşmak tehlikeli ve yasaktır vb. reflektif özellikli uyarı yazıları bulunacaktır
(4) Çalışma bitse dahi halkı tehdit eden bir tehlike söz konusu ise; tehlike kalkana kadar önlemleri kaldırtmayacaktır

İSG Talimatları

MADDE-21 Birim amirleri;

- (1) Çalışanların uyacağı İSG kuralları talimatlar haline getirilerek tebliğ edilecektir. Talimatların uyulacağına dair çalışanlardan taahhütname alınmasını sağlayacak,
- (2) Talimatlar çalışma ortamında, ilan panolarında çalışanların rahatlıkla okuyabileceği şekilde asılı vaziyette olmasını sağlayacaktır.

İş Kazası ve Meslek Hastalılarının Kayıt ve Bildirimi

MADDE-22 (1)İdare;

- a) Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.
 - b) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.
- (2) Aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur.
- a) İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.
 - b) Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.
- (3) İş kazası veya meslek hastalığı sonrası analiz çizelgesi düzenler
- (4) İş kazası sonrası kazaya uğrayan çalışana, kazaya neden olan konuları da içeren eğitim verilmeden, işyeri hekimi tarafından sağlık raporu düzenlenmeden iş başı yaptırmaz.
- (5) Analiz sonrası çalışanın aynı kazaya maruz kalma endişesi varsa çalışana iş değişikliği yapacaktır.
- (6) Alt işveren veya yüklenici firma çalışanlarında meydana gelen iş kazalarının Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimini yapılmasını sağlar

Kişisel Koruyucu Donanımlar (KKD)

MADDE-23 İdare aşağıda ifade edilen KKD' ları ve mesleki riskleri önlemeye yönelik gereken diğer KKD' ları belirleyerek temin etmek, çalışanlara ücretsiz olarak yeterli miktarda teslim etmek zorundadır.

(1) Tehlikeli ve çok tehlikeli çalışmalar yapan çalışanlar tarafından mesai saatleri boyunca giyilecek KKD' ler;

- a) Çelik Burunlu İş Güvenliği ayakkabısı,
- b) Reflektörlü iş güvenliği elbisesi, (Yazlık/Kışlık)
- c) Baret,
- d) İş eldiveni.

e) Reflektörlü yelek

(2) Kanalizasyon, İçme su tesis inşa ve bakım onarım işlerinde gerektiğinde kullanılmak üzere çalışma ortamında KKD sandığına hazır bulundurulacak asgari KKD' ler;

- a) Gaz Maskesi ve Filtresi, gaz detektörü (kanalizasyon, kanal inşaat, atık su arıtma tesisleri çalışanları için),
- b) Paraşüt tipi Emniyet Kemer ve Halatı,
- c) Anti Bakteriyel Maske,
- d) Koruyucu Gözlük,
- e) Su Geçirmez eldiven,
- f) Çelik burunlu çizme,
- g) Su Geçirmez Balıkçı Tulum,
- h) Koruyucu Boy Tulum,
- i) Toz Maskesi,
- j) Kulak Koruyucu,

(3) Elektrik tesis inşa ve bakım onarım çalışmalarında kullanılacak KKD' ler .

- a) Elektrikçi Eldiveni (yalıtım 40 kv),
- b) Elektrikçi çizmesi (yalıtım 37 kv)

- c) İzolasyon halısı (yalıtım 1000 kv)
- d) Elektrikçi İş Ayakkabısı (yaltkan iş ayakkabısı)
- e) Elektrikçi Bareti (yalıtım 30 kv)
- f) Orta gerilim kontrol kalemi (36 kv)
- g) Orta gerilim İstakası (36 kv)
- h) Mahalli topraklama takımı (36 kv)
- i) Koruyucu Gözlük
- j) Elektrikçi Emniyet Kemer ve halatı
- k) Uyarı levhaları.
 - l) Enerji kesici ve ayırıcı kilitleme tertibatı
- (4) Yüksekte çalışmalarda kullanılacak KKD' ler
 - a) Yüksekte çalışmalarda test ve kontrolleri yetkili kurumlarca yapılmış sepetli vinç kullanılacaktır.
 - b) Çalışanın düşmesine veya malzeme düşmesine karşı koruyucu güvenlik filesi gerdirilecektir.
 - c) Yüksekte çalışma yapan çalışan paraşüt tipi emniyet kemeri ve yaşam halatı kullanacaktır.
- (5) Klor dezenfeksiyon çalışmalarında kullanılacak KKD' ler
 - a) Klor gazına veya sıvısına dayanımlı tam vücut korumalı boy tulum
 - b) Kimyasal tam yüz maske ve klor gazına uygun filtresi
 - c) Solunum seti
 - d) Kimyasal sıvı geçirmez eldiven

Testler Kontroller Ölçümler

MADDE -24 Birim amirleri;

- (1) Çalışanların kullanmış olduğu iş makinelerinin, el cihazları ve aletlerinin, el makineleri ve sabit makinelerin ve ekipmanlarının, tesislerin, elektrik tesisatlarının, topraklamaların, paratonerlerin, kaldırma araçlarının, basınçlı kapların mevzuatlara uygun test, kontrol ve ölçümlerini yaptıracaktır.
- (2) Gürültü, ses, titreşim, toz gibi gereken ortam analizlerini yaptıracaktır
- (3) Kalibrasyonu gereken cihazların kalibrasyonunu zamanında yaptıracaktır

Belgeler ve Dokümantasyon

MADDE-25 İdare, ilgili birimler;

- (1) Görevlendirme belgelerini
 - a) İş güvenliği uzmanlığı görevlendirme belgesi
 - b) İş yeri hekimliği ve görevlendirme belgesi
- (2) Çalışanların mesleki eğitim belgeleri veya Mesleki Yeterlilik Belgeleri
- (3) Çalışanların İşten ayrılma tarihinden itibaren en az 15 yıl süreyle kişisel sağlık dosyalarını,
- (4) İSG eğitim kayıtlarını
- (5) İlk yardımcı sertifika belgeleri ve bu yönetmelikte geçen tüm belge, tutanak ve raporları
- (6) İşyerinde yürütülen iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine ilişkin her türlü kaydı ve 6331 sayılı yasa ve ilgili yönetmeliklerin getirdiği diğer belgelerin tamamını ilgili mevzuatta belirlenen süreler saklı kalmak kaydıyla kayıt altına alır ve saklar.

Atık ve Deşarj

Madde-26 (1) Çevre kanunu ve ilgili yönetmeliklerin öngördüğü şekilde sağlanacaktır.

- (2) Vidanjör ve çeşitli vakumlu araçlar ile çekilen atık sular; Atık su Arıtma Tesislerine bağlı kanalizasyon muayene bacalarına veya Atık su Arıtma Tesislerine deşarj edilecektir
- (3) Katı atık veya molozlar Büyükşehir Belediyesinin belirlediği izinli döküm alanlarına dökülecektir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Sorumluluk, Denetleme, Cezai Hükümler
Yürürlük, Yürütme, Diğer Hükümler

Sorumluluklar

Madde-27 Birim amirleri;

- (1) 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu ve ilgili yönetmeliklerden ve bu iç yönetmeliğin uygulanmasından, uygulatılmasından,
- (2) Alt işverenlere bu iç yönetmelik ve ekindeki İSG şartnamesi, Kapalı ortamda Güvenli Çalışma Yönergesi, Kazılı Çalışmalarda Güvenli Çalışma Yönergesi, Alt İşveren İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulama Yönergesi ve yayınlanmış diğer İSG yönergelerinin tebliğinden, uygulanmasından, uygulatılmasından,
- (3) İşin teknik özelliklerine uygun İSG şartnamelerini ihale sözleşmelerine koymaktan,
- (4) Çalışan personel İSG eğitimlerine katılmak, İSG talimatlarına uymak, kendilerine verilen kişisel koruyucu donanımları kullanmak, karşılaştığı tehlikeli durumlar, aksaklıklar ve yaşadığı iş kazalarını idareye bildirmekten,
- (5) İdare, birim amirleri; İSG saha gözetim tutanağı, denetleme tutanak ve raporlarında tespit edilen aksaklıkları ve uygunsuzlukları süresinde giderilmesini sağlamaktan sorumludurlar.

Denetleme

Madde-28 Bu Yönetmeliğin uygulanmasını, birimlerde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını;

- (1) a) İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları,
b) İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunun belirlemiş olduğu komisyonlar,
- (2) Birim amirleri, kendi birimleri içerisinde oluşturdukları teknik bir komisyon vasıtası ile izler, denetler.

Cezai Hükümler

Madde-30 Bu Yönetmelik hükümlerine uymayan her kademedeki personel hakkında disiplin işlemi yapılır. Disiplin işlemi İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu Başkanı tarafından başlatılır.

Yürürlük

Madde-31 Bu iç yönetmelik ASKİ Genel Müdürü onayı ve Büyükşehir Belediyesi Genel Kurulu onayından sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde -32 Bu iç yönetmelik hükümlerini ASKİ Genel Müdürü yürütür.

Diğer Hükümler

Madde-33 Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan durum ve konularda; 6331 sayılı yasa ve ilgili yönetmelikleri, mevcut yürürlükte bulunan diğer ilgili Yasa, Tüzük, Yönetmelik, Tebliğ, Genelge vb. gibi mevzuat hükümlerince işlem yapılacaktır.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ŞARTNAMESİ

Yüklenicinin Genel İş Sağlığı ve Güvenliği Yükümlülükleri

Madde 1 - Yüklenici; 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ilgili yönetmelikler ve diğer mevzuatların uygulanmasından sorumlu olmakla birlikte, 39 maddeden oluşan şartnameden de sorumludur.

Madde 2 - Yüklenici; kanun, mevzuatlar ve 39 maddeden oluşan şartnamenin uygulamasını belgelendirir. Belgenin ıslak imzalı bir nüshasını gününde, hizmet verdiği idareye teslim eder.

Madde 3- Çalışanlar sağlık açısından uyumlu olduklarını gösteren sağlık raporunu İşyeri Hekiminden almadan işe başlatılamaz.

Madde 4 – Çalışanlar, görevlendirilmiş İş Güvenliği Uzmanı tarafından yaptıkları işin tehlikeleri ve alınması gereken önlemler konusunda İSG eğitimi almadan işe başlatılamaz.

Madde 5 - Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde; yapılacak işlerde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri ile ilgili yeterli bilgi ve talimatları içeren eğitimin alındığına dair belge olmaksızın, başka işyerlerinden çalışmak üzere gelen çalışanlar işe başlatılamaz.

Madde 6 - Yüklenici ihale sözleşmesi yapılmasını müteakip İSG hizmetlerini yürütecek bir İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi görevlendirmelidir. Çalışma Bakanlığınca onaylı görevlendirmenin bir nüshası idareye teslim edilmelidir. İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi yasal çalışma saatleri kapsamında günlük faaliyet raporu düzenler ve aylık olarak idareye teslim eder.

Madde 7 - Yüklenici risk değerlendirmesi yaptırmalıdır. Risk değerlendirmesinin bulunmaması işin durdurulma sebebidir.

Madde 8– Yüklenici, çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek tehlikeleri ve acil durumları önceden değerlendirerek, çalışanları, çalışma çevresini ve çevre halkını etkilemesi mümkün ve muhtemel tehlikeler, riskler ve acil durumları belirler ve bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri almadan, gereken tedbirleri aldığına dair idareye yazılı imzalı belge sunmadan işe başlamaz.

Madde 9 - Yüklenici sahada çalışma yapacaksa gerekli güvenlik tedbirlerini alır. Güvenlik tedbirlerini kaldırdığında, çevre ve çevre halkını olumsuz etkileyebilecek durum söz konusu olacaksa, idareden yazılı onay almadan güvenlik tedbirlerini kaldıramaz.

Madde 10 – Yüklenici; çalışanlara, yapmış olduğu işin tehlikeleri ve alınacak önlemleri belirten kurallardan oluşan uygun talimatlar vermek ve bu talimatları çalışma ortamında okunur şekilde asılı tutmak durumundadır.

Madde 11 – Yüklenici; çalışanlara yapmış olduğu işin tehlikesine uygun yeterli miktarda Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) vermeden işe başlamaz.

Madde 12- Alt işveren veya Yüklenici çalışan işçilerinin sevk ve idaresinden, yönetilmesinden sorumludur. Tüm çalışanların yönetimi için Proje sorumlusu veya Genel koordinatör atamasını yapar. Adana merkez ve ilçeler dahil olmak üzere birden fazla şantiye sahası bulunuyorsa diğer şantiyelerdeki veya ilçelerdeki işçilerin yönetimi için bölge proje sorumluları veya bölge koordinatörleri atar. Genel koordinatör ve bölge koordinatörleri görev tanımlarına uygun sorumluluk alanında çalışan işçilerini yönetir.

Madde 13- Alt işveren veya Yüklenici yönetim şemasını oluşturur, idarenin onayına sunar.

Madde 14- Alt işveren veya Yüklenici İş Akış Şeması oluşturur ve idarenin onayına sunar.

Madde 15- Alt işveren veya Yüklenici Yapı işlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğine uygun Sağlık ve Güvenlik Planı hazırlar.

Madde 16- Alt işveren veya Yüklenici Sağlık ve Güvenlik Planına uygun Sağlık ve Güvenlik koordinatörü atar.

Madde 17- Alt işveren veya Yüklenici Genel Koordinatör, Bölge Koordinatörleri ve Sağlık ve Güvenlik Koordinatörünün görev tanımlarını, atanan isimleri, görev, yetki ve sorumluluklarını

Yapı işlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğine uygun olarak yaparak idarenin onayına sunar.

Görev değişikliği, izin, rapor veya vekalet verilmesi durumlarında idareye bir hafta önce bildirilerek idarenin onayı alınması gereklidir.

Madde 18- Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde; Mesleki Eğitim Belgesi bulunmayan veya Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından standardı yayımlanan mesleklerde, Meslekî Yeterlilik Kurumu Meslekî Yeterlilik Belgesine sahip olmayan kişiler çalıştırılmaz.

Madde 19 - Yüklenici çalışma ortamında kazaya sebebiyet verecek bir tehlike, risk olduğunda çalışmaya devam etmeyerek idareye sözlü ve yazılı olarak bildirecektir. Gerekli tedbirler alınmadan işe devam edilmeyecektir. Yapılacak iş ve çalışma ortamı güvenli hale getirilmeden ve İdarenin yazılı onayı alınmadan çalışmaya başlanılmayacaktır.

Madde 20 - İş bitimi çalışma ortamı terk edildikten sonra, yapılan işle ilgili olabilecek her türlü kaza, trafik kazası ve iş kazası neticelerinden yüklenici sorumludur.

Madde 21 – Yüklenici; (1) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, ilgili mevzuatların veya 39 maddelik şartnamenin uygulanmamasından veya kendisi ile imza edilen idari ve teknik şartnamelerin uygulanmamasından, yeterli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin alınmamasından sorumlu olduğunu kabul etmektedir.

(2) Çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği önlemlerine, talimatlarına ve uyarılara uymaması halinde veyahut ihale süresince yüklenici sorumluluğunda bulunan iş sahası içerisinde meydana gelen tüm maddi hasarlı, yaralamalı veya ölümlü kazalar, iş kazaları, trafik kazaları veyahut meslek hastalıkları masraf ve tazminatları için; işçi veyahut ailesi tarafından, vatandaş veya ailesi tarafından ya da SGK tarafından İş Mahkemeleri veyahut Hukuk Mahkemelerinde açılacak tüm maddi ve manevi tazminat davaları ile rücu tazminat davaları sonucunda hükmedilecek her türlü masraf, vekalet ücreti, maddi ve manevi tazminat bedelinden, arıza bedelleri ve maddi hasar bedellerinden, yetkili makamların vereceği idari para cezalarından sorumlu olduğunu kabul etmektedir.

(3) İkinci fıkrada anılan ücretlerin, cezaların, bedellerin veyahut tazminatların kurum tarafından ödenmesi halinde, kurumun ödediği tüm maddi ve manevi tazminat bedelleri ile masraf ve vekalet ücretlerinin dava açılmaksızın iç ilişkide tamamının yüklenici hak ediş veya teminatlarından tahsil edileceğini ve rücu edileceğini peşinen kabul ve taahhüt eder.

(4) Yüklenici yukarıda bahsedilen ve gerek kuruma gerekse kendisine açılacak olan tüm davalarda asıl sorumluluğun kendisine ait olduğunu kabul etmektedir.

A- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun Getirdiği Yükümlülükler;

Genel Yükümlülükler;

Madde 22 - Yüklenici, çalışanların işle ilgili sağlık ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olup bu çerçevede;

(1) Yapılan işten kaynaklanan tehlike ve risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbiri alır. İSG organizasyonunu yapar. İş sağlığı ve güvenliğini sağlaması için gerekli araç ve gereçleri temin eder. Sağlık ve güvenlik tedbirlerini değişen şartlara uygun hale getirir ve mevcut durumun iyileştirilmesini sağlar.

(2) İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar. Denetlemeleri tutanak haline getirir. Denetleme tutanağının bir nüshasını gününde idareye teslim eder.

(3) Risk değerlendirmesi yapar veya yaptırır. Risk değerlendirmeleri güncel tutulmalı, çalışma esnasında oluşabilecek yeni tehlikeler derhal analiz edilerek gerekli önlemler alınmalıdır. Yeni oluşacak tehlike ve riskler idareye gününde bildirilmelidir. İdarenin yazılı izni olmadan çalışanlar için hayati tehlike arz eden tehlikeli ve riskli işe devam edilemez.

(4) Çalışana görev verirken, çalışanın sağlık ve güvenlik yönünden işe uygunluğunu göz önüne alır.

(5) **Yeterli bilgi ve talimat verilenler dışındaki çalışanların hayati ve özel tehlike bulunan yerlere girmemesi için gerekli tedbirleri alır.**

Madde 23- İşyeri dışındaki uzman kişi ve kuruluşlardan hizmet alınması, yüklenicinin sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

Madde 24 - Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yükümlülükleri, yüklenicinin sorumluluklarını etkilemez.

Madde 25- Yüklenici, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin maliyetini çalışanlara yansıtamaz.

Risk Değerlendirmesi, Kontrol, Ölçüm ve Araştırma

Madde 26 - Yüklenici, iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür. Risk değerlendirmeleri sonucu belirlenen tehlikeler ve risklere karşı düzeltici önleyici faaliyetleri gerçekleştirir. Yüklenici düzeltici önleyici faaliyetlerin ve iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının gerçekleşip gerçekleşmediğini kontrol eder. Kontrolleri kayıt altına alır.

Madde 27 - Yüklenici, yapılacak risk değerlendirmesi sonucu alınacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ile kullanılması gereken koruyucu donanım veya ekipmanı belirler. Eksik belirlenen Kişisel Koruyucu Donanımın kullanılmamasından veya standartlara uygun olmayan KKD lerin kullanılmasından doğan sonuçlar yükleniciye aittir.

Madde 28 - İşyerinde uygulanacak iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri ve çalışma şekilleri çalışanların sağlık ve güvenlik yönünden korunma düzeyini yükseltecek ve işyerinin idari yapılanmasının her kademesinde uygulanabilir nitelikte olmalıdır.

Madde 29 - Yüklenici, iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma ortamına ve çalışanların bu ortamda maruz kaldığı risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaların yapılmasını sağlar.

Madde 30 - Yüklenici öncelikli olarak tehlikeli olanı, tehlikesiz veya az tehlikeli olanla değiştirmek durumundadır. Tehlike yok edilemiyorsa, tehlikeler kontrol altına alınmadan işe devam edilmeyecektir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri

Madde 31 - Yapılan işten kaynaklanan tehlike ve risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için yüklenici;

(1) **Tehlike sınıfına uygun iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli görevlendirir.**

(2) **İş Güvenliği Uzmanı yapılan işlerinde tecrübeli olmalıdır.**

(3) **İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi yasal çalışma saatleri kapsamında günlük faaliyet raporu düzenler. Rapor aylık olarak idareye teslim edilecektir.**

Acil Durum Planları, Yangınla Mücadele ve İlk Yardım

Madde 32 - (1) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar, acil durum planlarını hazırlar.

(2) Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeleri, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, **ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda kişiyi görevlendirir**, araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

(3) Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar.

Tahliye

Madde 33 – Ciddi, yakın ve önlenemeyen tehlikenin meydana gelmesi durumunda yüklenici;

(1) Çalışanların işi bırakarak derhal çalışma yerlerinden ayrılarak güvenli bir yere gidebilmeleri için, gerekli düzenlemeleri yapar ve çalışanlara gerekli talimatları verir.

(2) Yüklenici, çalışanların kendileri veya diğer kişilerin güvenliği için ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıkları ve amirine hemen haber veremedikleri durumlarda; istenmeyen

sonuçların önlenmesi için, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde müdahale edebilmelerine imkân sağlar.

İş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirim

Madde 34 – (1) Yüklenici;

a) **Bütün iş kazalarının ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.**

b) İşyerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.

(2) **Yüklenici, aşağıdaki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur; aynı gün bildirim bir nüshasını idareye teslim eder.**

a) **İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.**

b) Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, öğrendiği tarihten itibaren üç iş günü içinde.

Sağlık gözetimi

Madde 35– Yüklenici;

(1) Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.

(2) **Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:**

a) **İşe girişlerinde.**

b) **İş değişikliğinde.**

c) **İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.**

(3) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Çalışma Bakanlığınca belirlenen düzenli aralıklarla sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlar

(4) **Çalışanlar, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.**

(5) Sağlık raporları, işyeri sağlık ve güvenlik biriminde veya hizmet alınan ortak sağlık ve güvenlik biriminde görevli olan işyeri hekiminden alınır.

(6) Sağlık gözetiminden doğan maliyet ve bu gözetimden kaynaklı her türlü ek maliyet yüklenici tarafından karşılanır, çalışana yansıtılamaz.

(7) Sağlık raporları ve diğer **sağlık gözetimi kayıtlarının bir nüshası idareye gününde teslim edilir.**

(8) **Çalışanların sağlık ile ilgili eğitimleri İşyeri Hekimi tarafından verilir.**

(9) Çalışanların çalışma ortamlarında sağlık ile ilgili gözetimleri İşyeri Hekimince yapılır ve tutanak haline getirilir.

(10) Çalışanların barınma ortamları, mutfak, soyunma odaları, tuvalet ve lavaboları hijyen denetimi İşyeri Hekimince düzenli olarak yapılır ve tutanak haline getirilir.

Çalışanların Bilgilendirilmesi

Madde 36 – Yüklenici;

(1) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve sürdürülebilmesi amacıyla yüklenici; çalışanları ve çalışan temsilcilerini işyerinin özelliklerini de dikkate alarak aşağıdaki konularda bilgilendirir. Bilgilendirme standart formlar ile yapılır. Her bilgilendirmede çalışanların imzası alınarak belgelenir.

a) İşyerinde karşılaşılabilecek sağlık ve güvenlik riskleri, koruyucu ve önleyici tedbirler.

b) Kendileri ile ilgili yasal hak ve sorumluluklar.

c) İlk yardım, olağan dışı durumlar, afetler ve yangınla mücadele ve tahliye işleri konusunda görevlendirilen kişiler.

(2) **Çalışanların bilgilendirilmesini periyodik olarak çalışma süresi boyunca saha gözetimlerinde, çalışma ortamında yapılmasını sağlayacaktır.**

(3) Ciddi ve yakın tehlikeye maruz kalan veya kalma riski olan bütün çalışanları, tehlikeler ile bunlardan doğan risklere karşı alınmış ve alınacak tedbirler hakkında derhal bilgilendirir.

(4) Başka işyerlerinden çalışmak üzere kendi işyerine gelen veya taşeronu çalışanlarına birinci fıkrafta belirtilen bilgileri almalarını sağlar.

Çalışanların Eğitimi

Madde 37 – Yüklenici;

(1) **Çalışanlara yapılacak İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimi planı yer tesliminden önce idareye teslim edecektir.**

(2) Yüklenici, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. **Eğitimde öncelikli olarak yapılacak işin tehlikeleri ve alınacak önlemler anlatılacaktır.** Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

(3) Çalışan temsilcileri özel olarak eğitilir.

(4) İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe başlamadan önce, söz konusu kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir. Ayrıca, herhangi bir sebeple altı aydan fazla süreyle işten uzak kalanlara, tekrar işe başlatılmadan önce bilgi yenileme eğitimi verilir.

(5) Bu madde kapsamında verilecek eğitimin maliyeti çalışanlara yansıtılamaz.

(6) **Tüm eğitim dokümanlarının bir nüshası eğitime müteakip idareye teslim edilecektir.**

Çalışan Temsilcisi

Madde 38 – Yüklenici;

(1) İşyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda **çalışan temsilcisini görevlendirecektir. Çalışan temsilcileri idareye yazılı bildirilecektir.**

a) İki ile elli arasında çalışmanı bulunan işyerlerinde bir çalışan,

b) Elli bir ile yüz arasında çalışmanı bulunan işyerlerinde iki çalışan,

c) Yüz bir ile beş yüz arasında çalışmanı bulunan işyerlerinde üç çalışan.

d) Beş yüzden fazla dört çalışan

İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu

Madde 39 - (1) Elli ve daha fazla çalışmanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde yüklenici, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur. Yüklenici iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular.

(2) 50 den az çalışmanı bulunan yükleniciler koordinasyon için ASKİ İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulunda alınan kararları uygulamak üzere vekil atar. Atanan vekil idareye yazılı bildirilecektir.